

Семей медицина университеті
Қоғамдық денсаулық және дәлелді медицина
кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы :Адамға қауіп факторының әсер ету ұзақтығын бағалау

Орындаған:Қыдырмолдаева.Қ.Б
2350МФ

Тексерген:Мукушева.А.А

Семей 2019 жыл

Жоспар

○ I. Кіріспе

II. Негізгі бөлім

1. Денсаулыққа әсер ететін қоршаған ортаның жағымсыз факторлары.

2. Адамға қауіп факторларының әсер ету ұзақтығын бақылау.

III. Қорытынды

IV. Пайдаланылған әдебиеттер

Кіріспе

Адамның денсаулығына қоршаған табиғи орта жағдайларының әсері зор. Адамға дем алатын ауаның, күнделікті пайдаланатын ауыз судың, тағамның таза болуының маңызы ерекше. Адамның мұқият ойланбай жасаған кейбір іс әрекеттері денсаулығына зиянды. Мыңдаған жылдар бойы қалыптасқан орта жағдайларының зиянды өзгерістері адам денсаулығына кері әсер етеді. Әсіресе, бұл жағдай Қазақстанда ерекше байқалуда. Мысалы, Арал теңізінің тартылуы, ядролық сынақтардың жүргізілуі және т. б. атауға болады.

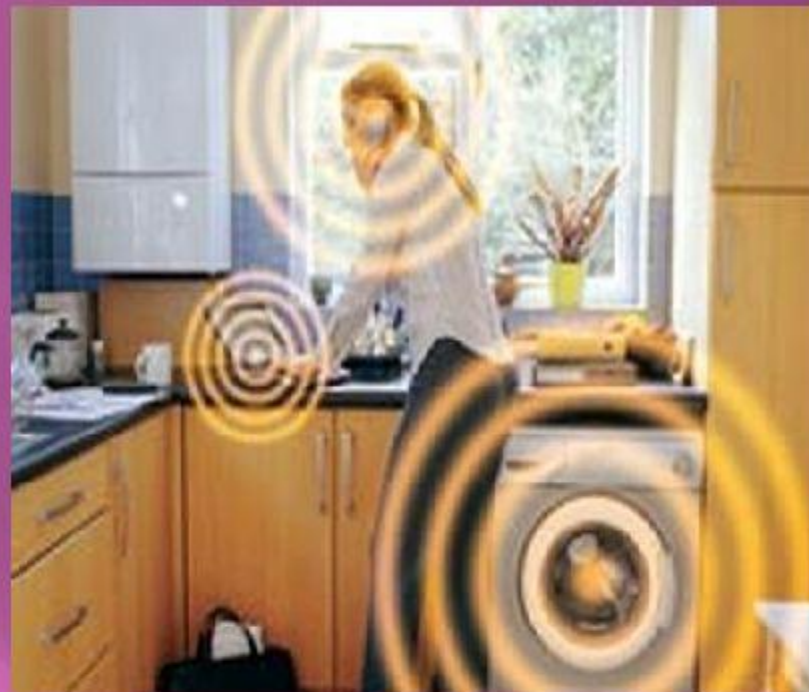
Адам денсаулығына өмір сүру салтын дұрыс ұстануы да әсер етеді. Темекі тарту, ішімдікті пайдалану, дұрыс тамақтанбау және т.б. жағдайлардан адам денсаулығы бұзылады. Кейде еңбек етудің қолайсыздығы, тұрмыстық жағдайлардың нашарлауы денсаулыққа кері әсер етеді. Салауатты өмір сүру салтын дұрыс ұйымдастыра білмеу, медициналық жәрдемнің дұрыс көрсетілмеуі де әсерін тигізеді.

АДАМ ДЕНСАУЛЫҒЫНЫҢ БҰЗЫЛЫСТАРЫ ДАМУЫНЫНЫҢ ЫҚТИМАЛДЫЛЫҒЫН АНЫҚТАЙТЫН ФАКТОРЛАР

- **Генетикалық факторлар**
 - **Өмір сүру салты**
 - **Еңбек іс-әрекеті**
 - **Өмір сапасы**
 - **экожүйелер**
 - **Қоршаған орта**

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы қоршаған ортаның электромагниттік ластануын адамзатқа төніп тұрған апат ретінде қарастырып отыр. Электроманшеттік өрістер барлық тіршілік көздеріне теріс әсер ететіні белгілі, соның ішінде адам организміне өте үлкен зардаптар тигізеді. Биологиялық және медициналық зерттеу нәтижелері көрсеткендей электромагниттік өрістердің адамның нерв жүйесіне, ішкі мүшелеріне, физиологиялық дамуына тигізетін теріс зардаптары анықталған. Сонымен қатар, кейінгі кезде шетел мамандарымен бірігіп өткізілген зерттеулерге сүйенетін болсақ, электромагниттік өрістердің әсерінен жүздеген аурулар түрлерінің жапшай таралуы анықталған

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының жыл сайын беретін қорытындысына сүйенсек, дүниежүзінде тек ауаның ластануынан қайтыс болатын адамдардың саны, автомобиль апатынан қаза болатын адамдардың санынан асып отыр. Атмосфералық ауаға тасталатын зиянды газдардың үштен бір бөлігін тасымалдау көліктерінен шығатын газдар құрайды. Әрбір жеңіл көлік жылына ауаға 12-13 тонна улы заттар тастайды.

Адам экологиясы

(Human Ecology

негізгі биологиялық

заңдылықтарды, популяциялық

деңгейді зерттейтін ғылымның

іргелі әдістемелік облысы және

қоршаған ортаның өзара іс-

әрекетінің тетіктері (байланыс

«орта - денсаулық»)

Қоршаған орта медицинасы(Environmental Medicine) –

- қоршаған ортаның дәрігерлігі және халық қоршаған ортаның әсерімен жанама түрдегі факторларының немесе шақырылған ауруларын емін, сонымен бірге денсаулықты нығайтуға, диагностиканың әдістерін әзірлеуге бағытталған медициналық ғылымды арнаулы облыс

Аурушандық көрсеткішін өлшеу кезіндегі қателік

Статистикалық зертеудің бірінші мәліметтерді жинау кезінде қателіктер пайда болады. Бұл -өлшеу қателігі. Өлшеу қателігі кезінде денсаулықтың қалпы туралы ең негізгі ақпараттарды алу маңызды. Травматизм, инфекциялық аурулар туралы мәліметтер алған кезде қауіпті өлшеу қателігі жіберіледі.

Өлшеу қателігі негізі екі себеп бойынша пайда болады:

- 1)Берілген мәліметтердегі механикалық, системалық қателіктер; бұл қателіктер көбінесе толық емес тіркеудің, басқарудың дұрыс жүргізілмеу себебінен және ұйымдасдастырылу құрылымының дұрыс болмауынан пайда болады.
- 2)Белгілі мекендегі ауруларды жалпы тексеру кезіндегі мәліметтер қателігі.

Аурушандықтың альтернативті көрсеткіштерін бағалау ерекшеліктері

Аурушандықтың альтернативті көрсеткіші: *интенсивті*, *экстенсивті* формада да көрсетіледі. Мысалы: үнемі аурушаң бейнемен, сондай-ақ аурушаң емес бейнеде де летальдық көрсеткіш. Онкологиялық ауруларда: альтернативті. (ракпен ауырған немесе ауырмаған т. б.) Статистикалық анализ жасауда аурушандықтың бірінші мәліметтерін, кейін альтернативті көрсеткіштер қолданылады.

Альтернативті көрсеткіштердің қателігі мынадай формуламен анықталады: $m = \sqrt{Pqn}$

- **Аурушандықтың интенсивті көрсеткіші**
- Медициналық статистиканың негізгі мәселесі аурушандық көрсеткішінің әртүрлілігі. соның бірі интенсивті көрсеткіш. Мысалы бір адамның бір жыл ішінде бірнеше рет ауруы мен еңбекке қабілеттілігінің төмендеуі.

Қорытынды

Сонымен адамға әртүрлі көрсеткіштегі қауіп-қатер факторлары өз әсерін тигізбей қоймайды және олар аурушаңдыққа алып келеді. Міне, осыны - статистикада факторлардың әсер ету ұзақтығын бағалаймыз. Құрал шкаласының қателіктері мен жүйелі қателіктерді есепке аламыз.

Пайдаланылған әдебиеттер

- Герасимов М. Медицинская статистика. Алматы.
- Бектаев Қ. Ықтималдықтар теориясы мен математикалық статистика. Алматы: Рауан
- Адибаев Б. М. Элементы математической статистики и основы теории вероятности. . учебное пособие. -Каз. НМУ -Алматы, 2004.
- Лукьянова Е. А. Медицинская статистика. -М : Изд РУДН, 2002.